

De Vallei

Specifiek onderzoek

Primair onderwijs
Datum definitief rapport: 1 december 2017

Samenvatting

Op 19 april, 10 mei en 29 juni 2017 heeft de inspectie de Democratische basisschool De Vallei bezocht. De inspectie heeft verschillende signalen ontvangen waarin is aangegeven dat een deel van de leerlingen zich niet veilig voelt op school en het bestuur en de schoolleiding hierop onvoldoende toezien. We hebben naar aanleiding hiervan verschillende onderdelen van de veiligheid binnen het schoolklimaat onderzocht. We komen tot de conclusie dat er belangrijke tekortkomingen zijn en we geen vertrouwen hebben in het veiligheidsbeleid en de uitvoering daarvan binnen de school.

Wat moet beter?

De Vallei heeft wel geprobeerd om de veiligheid in kaart te brengen, maar is daar onvoldoende in geslaagd. Ook heeft de school op basis van de problemen die zich voordoen in het schoolklimaat voor een deel van de leerlingen, geen juiste maatregelen getroffen. De gevolgen van de snelle groei van het aantal leerlingen in de afgelopen jaren, waaronder de diversiteit in de leerlingenpopulatie, de personeelsuitbreiding en de huisvesting hebben de veiligheidsbeleving en het welbevinden van een deel van de leerlingen aangetast. Daarom moet de school zo spoedig mogelijk maatregelen nemen die de veiligheidsbeleving van alle leerlingen positief ondersteunen en ervoor zorgen dat er geen leerlingen meer thuis zitten als gevolg van de ontstane situatie.

Vervolg

De Vallei moet haar veiligheidsbeleid zo snel mogelijk op orde brengen en daarom is begin september 2017 een eerste gesprek gepland om de maatregelen die de school ondertussen heeft genomen te bespreken. Het is van groot belang dat de school de veiligheid van alle leerlingen kan waarborgen. Wij hebben daarnaast ook andere risico's in de kwaliteit van het onderwijs gezien en willen deze binnen drie maanden nader onderzoeken op basis van een kwaliteitsonderzoek.

Bestuur: De Vallei
Bestuursnummer: 42674

School: De Vallei

Totaal aantal leerlingen: 178

BRIN: 30XC

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het specifiek onderzoek	4
2.	Hoofdconclusie en vervolg	6
3.	Resultaten onderzoek	8
4.	Reactie van het bestuur	15

Bijlage: Zienswijze van het bestuur

1. Opzet van het specifiek onderzoek

De inspectie heeft een specifiek onderzoek uitgevoerd bij de Democratische basisschool De Vallei. In dit onderzoek heeft de volgende onderzoeksvraag centraal gestaan: Heeft de school voldoende zicht op alle onderdelen van het schoolklimaat en stuurt zij op verbetering hiervan? Om een antwoord op deze vraag te geven hebben we de kwaliteitsaspecten schoolklimaat, kwaliteitszorg en de voorwaarden daarvoor onderzocht. We waren van plan meerdere onderzoeksvragen mee te nemen, maar dat is tijdens het onderzoek niet gelukt. We hebben daarvoor onvoldoende lessen kunnen bijwonen en te weinig leerlingen hebben de inspectievragenlijsten sociale kwaliteit kunnen invullen.

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 .

Werkwijze

Het onderzoek is aangekondigd door de inspectie, maar een exacte datum is hierbij niet genoemd. Om de specifieke onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden is van belang de dagelijkse onderwijspraktijk bij te wonen zonder een rooster of een planning vooraf. Het onderzoek op 19 april en 10 mei heeft de volgende activiteiten omvat:

- Bijwonen van de teambriefing aan het begin van de schooldag.
  - Gesprekken met ouders, zowel individueel als met een groep ouders, zowel in als buiten de school.
  - Gesprekken met willekeurig gekozen leerlingen uit de leerjaren 5, 6, 7 en 8.
  - Gesprekken met alle aanwezige leraren en coaches.
  - Een tweetal gesprekken met de intern begeleider.
  - Een gesprek met de veiligheidscoördinator.
  - Meerdere gesprekken met de directie.
  - Een gesprek met de begeleider van de school.
  - In een drietal situaties is een lespraktijk geobserveerd
- een lessituatie over de Zuidpool, waarbij vier leerlingen aanwezig waren en zeven leerlingen in de ruimte zelfstandig aan het werk waren.
  - een zelfstandig werken-les rekenen en taal voor gevorderden, waaraan zeven leerlingen deelnamen. De leraar begeleidde de leerlingen individueel.

- een rekenles op het schoolplein over gewichten inschatten en hefboom. Vier tot 15 leerlingen namen in wisselende samenstellingen en tijdspannes deel.
- Er zijn twee onderzoekskringen (gedeeltelijk) bijgewoond, hierbij waren respectievelijk 4 en 8 leerlingen en de coach (in één geval ook de leraar) aanwezig.
- Bij enkele leerlingen zijn in een gesprek anoniem vragenlijsten over sociale veiligheid en welbevinden afgenomen door de inspectie.
- Verschillende observaties in de gebouwen en op het plein op verschillende momenten op de twee dagen.
- Raadpleging en analyse van voor het onderzoek relevante bronnen en documenten:

Website van de school;
 Schoolplan 2015-2019;
 Schoolgids, d.d. 2015;
 Schoolondersteuningsprofiel 2015;
 Digitaal Veiligheidsplan;
 Aanvulling Veiligheidsplan 'Sociale veiligheid op de Vallei' (maart 2016);
 Stroomschema bij pesten;
 Opzet incidentenregistratie (zonder datum);
 Incidentenlogboek (2015-2017);
 Gedragsprotocol BS De Vallei;
 Positief social media protocol;
 (Resultaten en analyse) Veiligheidsmonitor 1.0
 Zorgplan 2015-2015;
 Opzet Spectrovita.

- Op 10 mei 2017 heeft de inspectie tevens gesproken met de leerplichtambtenaar en de beleidsambtenaar van de betreffende gemeente.

Terugkoppeling

Op 29 juni 2017 hebben wij de bevindingen, de oordelen en de conclusies besproken met het bestuur. Over de verbetering van de tekortkomingen heeft de inspectie opdrachten tot herstel gegeven die zijn vastgelegd in een toezichtplan.

2. Hoofdconclusie en vervolg

De Vallei heeft onvoldoende zicht op de kwaliteit van alle onderdelen van het schoolklimaat en zij stuurt niet gericht op de verbetering hiervan. Daarnaast constateren wij dat er ernstige tekortkomingen zijn in de kwaliteitszorg en de voorwaarden daartoe. De school heeft niet aan minimale voorwaarden op het gebied van het schoolklimaat voldaan. Ten eerste hanteert de school geen gestandaardiseerd instrument om het welbevinden en de veiligheid van leerlingen jaarlijks te peilen en daarvan een representatief beeld te geven. Ten tweede heeft de school onvoldoende toezicht uitgeoefend op de handhaving van een voor alle leerlingen veilig schoolklimaat. Er zijn leerlingen die zich daardoor in het afgelopen jaar onveilig hebben gevoeld. Dit heeft onder meer geleid tot een aantal 'thuiszittende' leerlingen. Ten derde is het veiligheidsbeleid onvoldoende systematisch en effectief toegepast.

In de periode dat de school ernaar streefde om te groeien heeft zij veel leerlingen aangenomen. Bij dit aannamebeleid is onvoldoende aandacht besteed aan de vraag of de school tijdig kan voorzien in een geschikte omgeving voor de leerlingen, zowel fysiek (huisvesting) als in veiligheid en welbevinden. Daardoor zijn in een latere fase problemen ontstaan met de veiligheid en de begeleiding van de leerlingen. In het vorige onderzoek is groei geconstateerd (april 2016), maar in tegenstelling tot nu hebben zich destijds nog geen problemen gemanifesteerd. De school heeft toen een positief rapport ontvangen. De aanhoudende problematiek in de huisvesting en het niet voldoende kunnen investeren in het goed overdragen van het concept aan leraren zijn waarschijnlijk oorzaken van de problemen in het schoolklimaat.

In het onderzoek komt nu naar voren dat de uitwerking die de school geeft aan haar visie op samen leven en schoolklimaat niet voor alle leerlingen uitwerkt zoals wordt beoogd. Ook voor die leerlingen moet de school tijdens de periode dat zij op school zijn de sociale veiligheid en het welbevinden waarborgen.

Wij constateren dat het systeem van kwaliteitszorg dat de school hanteert, in de praktijk niet toereikend is gebleken om de grote veranderingen op te vangen die de school in de afgelopen twee jaar heeft doorgemaakt.

Wij zien vervolgens ook risico's in de begeleiding van en zorg voor leerlingen. Wij willen binnen drie maanden in een kwaliteitsonderzoek deze risico's nader bekijken om ook op de kwaliteitsgebieden onderwijsproces en onderwijsresultaten tot weloverwogen oordelen te komen.

3. Resultaten onderzoek

In dit hoofdstuk geven wij de oordelen weer en onderbouwen deze met onze bevindingen en conclusies. We beginnen met het aspect schoolklimaat, waarvan de indicatoren over de veiligheid een belangrijk onderdeel zijn. Daarna volgen onze bevindingen en conclusies over de aspecten kwaliteitszorg en de voorwaarden daartoe.

3.1 Schoolklimaat

Schoolklimaat	1	2	3	4
4.2 De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school.		•		
4.4 De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.		•		
4.5 De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school.		•		
4.6 De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op de afhandeling van incidenten in en om de school.		•		
4.7 Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.		•		

Het schoolklimaat laat ernstige tekortkomingen zien

Wij concluderen dat de uitvoering van het veiligheidsbeleid, zowel preventief als curatief, onvoldoende effectief is (4.5 en 4.6). De school kan niet aantonen dat zij voldoende zorg draagt voor een omgeving waarin alle leerlingen zich veilig voelen (4.4). Dit is een tekortkoming in de naleving van art. 4c, eerste lid, onder a, van de WPO. De school hanteert ook geen gestandaardiseerd instrument dat een representatief en actueel beeld biedt.

Bovendien heeft geen evaluatie van de effectiviteit van het veiligheidsbeleid plaatsgevonden (artikel 4c, artikel 10 en artikel 12, tweede en vierde lid, WPO). De incidentenregistratie die de school hanteert en aan de inspectie is toegestuurd, loopt van oktober 2015 tot januari 2017 en beslaat een tiental incidenten, waarvan de helft de fysieke veiligheid betreft. Deze registratie

laat geen verband of overlap zien met de meldingen, die door ouders aan de inspectie zijn gedaan. Er is geen verslag van een evaluatie of bespreking van deze registratie en of deze maatregelen tot aanpassingen van het beleid hebben geleid. . Het leidt tot het vermoeden dat de registratie zeer onvolledig is.

Als gevolg van de onrust of incidenten zijn in een bepaalde periode met regelmaat leerlingen voor korte of langere tijd door ouders thuisgehouden. Naast ouders die de school het volle vertrouwen blijven geven, hebben andere ouders daardoor het vertrouwen in de school verloren en hebben zij ook hun kinderen op een andere school ingeschreven. Daarnaast zijn er zes leerlingen door de ouders thuisgehouden die in het schooljaar 2016-2017 op De Vallei ingeschreven waren. Dit vinden wij een ernstige situatie, waarvan de leerplichtambtenaar op de hoogte is.

Er zijn verschillende aanwijzingen dat leerlingen zich niet veilig voelen op school en de snelle groei en de huisvesting daar mede debet aan zijn (4.1). In het vorige rapport (april 2016) is geschreven over de snelle groei, maar waren de consequenties hiervan nog niet zichtbaar. Nu blijkt uit onze observaties en door de gesprekken met verschillende geledingen binnen de school dat verschillende gebeurtenissen door de snelle groei van de school de veiligheidsbeleving en het welbevinden van leerlingen hebben aangetast. In de afgelopen periode is er veel onrust in en om de school geweest. Er vonden op school en daarbuiten – soms ernstige - incidenten of conflicten plaats (4.7). Daarbij kwam de sociale en mogelijk ook de fysieke veiligheid van leerlingen in gevaar.

Voorbeelden daarvan zijn:

- Zo kunnen leerlingen zich overal in het gebouw of op het plein bewegen en elkaar tegenkomen. Het toezicht op deze situaties is echter zeer beperkt. In enkele gevallen zijn (soms nog jonge) leerlingen zonder begeleiding buiten de schoolterreinen aangetroffen of hebben leerlingen van de school begrafenisplechtigheden in het aangrenzende kerkhof verstoord. Vanuit meerdere bronnen komt het beeld naar voren dat leerlingen elkaar niet altijd respectvol behandelen. Op deze omgangsvormen is door het team onvoldoende toezicht gehouden.
- Doordat leerlingen volgens de uitgangspunten van het democratisch concept moeten leren om voor zichzelf op te komen, zijn er soms situaties ontstaan waarin oudere (of sterkere) leerlingen jongere domineren of zelfs intimideren. Voor het oplossen van hardnekkige

conflicten hanteert de school de 'onderzoekskring'. De school heeft echter onvoldoende onderzocht of alle leerlingen die deze kringen zouden willen gebruiken dit ook werkelijk kunnen en doen.

- Zowel uit onze eigen observaties als vanuit de gesprekken komt naar voren dat de schoolruimten onrustig zijn, dat het voor leerlingen moeilijk tot onmogelijk is om plekken te vinden, waar zij ongestoord kunnen werken. Ook gaan leerlingen niet zorgvuldig om met het schoolmateriaal en/of de persoonlijke bezittingen van andere leerlingen. De leerlingenkuisjes zijn niet afsluitbaar en bevinden zich in gangen waar leerlingen gedurende de gehele dag doorheen lopen. Dit heeft ertoe geleid dat persoonlijke bezittingen en ook producten uit het leerproces zijn verdwenen of zijn beschadigd. De school heeft hierop onvoldoende actie ondernomen.

3.2 Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.		•		
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.		•		
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		•		
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.		•		
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.		•		
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Kwaliteitszorg is ontoereikend

Bij de kwaliteitszorg zijn de meeste indicatoren beoordeeld als onvoldoende. De Vallei voldoet niet aan de wettelijke eisen op dit punt (art. 12, vierde lid, en art. 10 WPO). De school heeft geen systeem van kwaliteitszorg waarin zij op basis van de onderwijsbehoeften van haar leerlingen streefdoelen formuleert en evaluaties van zowel de resultaten als het onderwijsleerproces hier tegen afzet. Vervolgens

verbeterpunten hieruit benoemd en op basis van gerichte verbeteracties komt tot borgen. Deze cyclus heeft De Vallei onvoldoende in gang gezet.

Een toelichting hierop.

De school heeft onvoldoende inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie (9.1). Dat betekent dat onvoldoende is gewaarborgd dat het onderwijs aansluit bij de verschillende leerbehoeften van groepen leerlingen (artikel 8, eerste lid, WPO).

Omdat zowel evaluaties ontbreken over resultaten en uitkomsten (9.2) als over processen en onderdelen van het onderwijs (9.3) is de school niet in staat om het onderwijs aan de leerlingen bij te stellen als zulke evaluaties daar aanleiding toe zouden geven. Er vindt onvoldoende analyse plaats van de oorzaken van tekortschietende onderwijskwaliteit. Voorbeelden daarvan zijn het veiligheidsbeleid en het niet kunnen toetsen van de doelen die de school zichzelf stelt. Ook de doelgerichtheid van verbeteringen komt in gevaar omdat de uitvoering van de verbeterplanning onvoldoende scherp wordt aangestuurd en geëvalueerd. Daarmee draagt de school onvoldoende zorg voor de kwaliteit van het onderwijs (artikel 10, WPO).

De school werkt onvoldoende planmatig aan de verbetering (9.4). Zo ligt er een evaluerende rapportage van de veiligheidsmonitor, maar hieraan zijn onvoldoende concreet geformuleerde ('smart-e') doelen voor vervolgactiviteiten verbonden. Er is vanuit de directie in januari 2017 een analyse gemaakt van de situatie van (on)veiligheid, (on)rust en het schoolklimaat op school in de notitie Sociale Veiligheid. Mogelijke oorzaken worden benoemd. Een overzicht van acties die tot verbetering moeten leiden is aanwezig, maar er wordt onvoldoende duidelijk omschreven welke activiteiten gericht zijn op welke concrete doelen. De school evalueert niet systematisch of de beoogde positieve omgang zoals geformuleerd in het protocol zich inderdaad voordoet. Daarnaast overlegt de school geen tevredenheidsonderzoeken bij ouders of leerlingen en er is ook geen onderzoek bekend waarbij de vraag wordt gesteld of de communicatie met leerlingen en ouders effectief is.

De school beschikt over een aantal plannen, maar deze zijn niet actueel en een groot deel is op het proces van teamontwikkeling gericht, zonder koppeling met onderwijskundige doelstellingen. In het algemeen is onduidelijk of aan belangrijke zaken uit deze plannen een systematische follow up wordt gegeven.

Zo heeft de school bijvoorbeeld voor de uitvoering van de begeleiding van de verdere ontwikkeling van het team een externe (vrijwillige) begeleider aangetrokken die een compacte mijlpalenplanning heeft opgesteld. Deze bevat echter een heel aantal activiteiten die nog niet op een datum ingepland zijn. Ook de formulering van de doelen is niet altijd concreet genoeg om af te kunnen meten of het doel behaald wordt. Daarmee is sprake van een tekortkoming in de naleving van de wettelijke eis dat het kwaliteitssysteem, dat beschreven is in het schoolplan, moet worden uitgevoerd.

Ook de borging is niet goed geregeld (9.5). De overdracht van een democratische cultuur steunt op een aantal mechanismen zoals de inzet van oudere leerlingen en een ingewerkt lerarenteam. In de afgelopen periode werkt dit niet op alle punten door, omdat daarvoor de randvoorwaarden onvoldoende worden vervuld. Dit mechanisme om te borgen werkt dus niet goed door.

De school organiseert regelmatig bijeenkomsten of overleg voor ouders, waarbij ook het beleid en de uitwerking daarvan onderwerp van gesprek is (9.6). Twee maal per jaar rapporteert de school uitgebreid aan de ouders over de leerlingen. Veel ouders geven aan dat zij geen drempel ondervinden om met de leraren en directie te communiceren, een klein aantal is het hiermee niet eens.

Een verbeterpunt is dat de manier waarop dit gebeurt afhankelijk lijkt te zijn van individuele leraren en dat afspraken niet altijd even goed worden opgevolgd.

3.3 Voorwaarden voor kwaliteitszorg

Voorwaarden voor kwaliteitszorg		1	2	3	4
10.1	De schoolleiding stuurt de schoolontwikkeling inclusief de kwaliteitszorg aan.		.		
10.2	De schoolontwikkeling is verbonden met de visie op onderwijs, zoals geformuleerd in het schoolplan.		.		
10.3	De schoolleiding zorgt voor een professionele schoolcultuur.			.	
10.4	Bij de zorg voor kwaliteit zijn bestuur, directie, team en andere belanghebbenden betrokken.		.		

De voorwaarden voor kwaliteitszorg zijn onvoldoende effectief in de praktijk.

Door de onduidelijkheid over de beslissingsstructuur is aan een belangrijke voorwaarde niet voldaan. Vanuit het bestuur en de directie is het onduidelijk of zij voldoende sturen op noodzaak en essentiële ontwikkeling (10.1). In het algemeen zijn verantwoordelijkheden zo laag mogelijk belegd, maar daarvan is niet duidelijk hoe effectief dit is. Er spelen meerdere beslissingsmechanismen en het is onvoldoende duidelijk bij wie bepaalde verantwoordelijkheden voor de sturing en uitvoering op langere termijn zijn belegd. Deze onduidelijkheid geldt ook in sterke mate voor de beslissingen die de schoolvergadering neemt.

Bestuur en school hebben een duidelijke visie op goed onderwijs, maar onderdelen daarvan of de uitwerking daarvan wordt regelmatig aangepast. Met name voor nieuwe teamleden kost het bovendien veel tijd om deze visie om te zetten in effectieve onderwijsactiviteiten en begeleiding. De slagkracht van het team is beperkt en daarmee ook de doorwerking van de visie (10.2).

Het team is zeer gemotiveerd en komt regelmatig bij elkaar om aan de ontwikkeling van het onderwijs te werken. Daarmee is het draagvlak voor gezamenlijke intenties groot en het team professionaliseert zich voortdurend. In het ontwikkelproces van de school is er sprake geweest van een doorstart. Daarbij is ook een externe begeleider gevonden die het team via een mijlpalenplanning begeleidt. Hiermee is indicator 10.3 voldoende.

De uitvoering van de kwaliteitszorg is nu onvoldoende belegd bij alle betrokkenen. Bij verdere professionalisering van het team is het belangrijk deze ontwikkeling de volle aandacht te geven. De school werkt hieraan door de verantwoordelijkheden te bespreken die bij bepaalde rollen horen en leraren adopteren vervolgens deze rollen en werken deze uit. Of hierdoor een dekkend en samenhangend geheel van verantwoordelijkheden is ontstaan is niet duidelijk (10.4).

4. Reactie van het bestuur

Het bestuur heeft zijn reactie als zienswijze laten toevoegen aan dit rapport. U kunt deze vinden in de bijlage.

Bijlage: Zienswijze van het bestuur

Situatie van de school:

In 2014 zijn wij gestart als nieuwe basisschool. We zijn verplicht om binnen vier oktober tel data een leerlingaantal te halen van 200 om te mogen voortbestaan. De gemeente is verplicht om passende huisvesting te verzorgen maar heeft tot maart 2017 niet aan die verplichting voldaan. Het gevolg was dat wij van augustus tot maart met 200 leerlingen in vier lokalen gezeten hebben. Vanwege onze goede reputatie en een groot aantal zeer tevreden ouders hebben we naast die 200 leerlingen een flinke wachtlijst. Ouders verhuizen vanuit heel Nederland om de kinderen bij ons naar school te kunnen doen. We hebben er destijds voor gekozen om te groeien naar 200 leerlingen en zo de stichtingsnorm te halen ondanks het te kort aan huisvesting omdat sluiten het alternatief is. Er zijn, en worden nog steeds meer dan voldoende acties genomen richting de gemeente m.b.t. het realiseren van de huisvesting. (zie ook uitleg huisvesting) Een van deze acties was, als school een melding maken bij de inspectie over het tekort aan huisvesting met de vraag of zij iets kunnen doen om die situatie te verbeteren. Inspectie meldde echter dat zij daar niks aan kunnen doen.

Gevolg van die situatie:

De school komt onder druk te staan. De kinderen raken overprikkeld, conflicten nemen toe en sommige ouders worden ontevreden. Acties die wij daarop ondernomen hebben zijn in tegenstelling tot wat de inspectie beweert talloos.

De inspectie schrijft in haar rapport:

In de periode dat de school ernaar streefde om te groeien heeft zij veel leerlingen aangenomen. Bij dit aannamebeleid is onvoldoende aandacht besteed aan de vraag of de school tijdig kan voorzien in een geschikte omgeving voor de leerlingen, zowel fysiek (huisvesting) als in veiligheid en welbevinden. Daardoor zijn in een latere fase problemen ontstaan met de veiligheid en de begeleiding van de leerlingen.

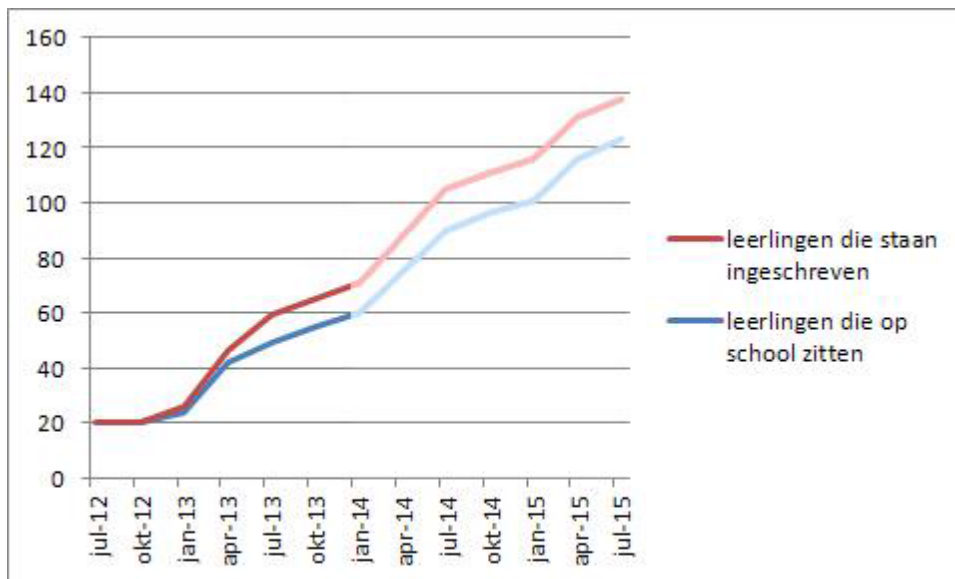
Wij weerleggen deze conclusie op basis van het volgende:

Na twee rechtszaken met de gemeente besluit de raad van state dat wij aan alle voorwaarden voldoen en een school mogen starten. De school vangt aan op 1 aug 2014.

- Eind november 2013 sturen we de onderstaande tekst naar de gemeente Overbetuwe.

De groei van basisschool De Vallei in beeld:

Toelichting op de grafiek:

Deze grafiek geeft de groei aan van BS De Vallei. Vanaf januari 2014 zijn de getallen op basis van schattingen. In oktober 2012 kregen we te horen dat we als bekostigde school door konden starten. Vanaf dat moment kwam de groei voor de nieuwe school op gang. De praktijk wijst uit dat de groei sterker is in de maanden maart t/m juli en minder sterk in de overige maanden. Een pand moet groot genoeg zijn voor de school op 1 augustus 2014 maar ook voldoende ruimte bieden om in het jaar 2014-2015 te groeien.

We verzoeken de gemeente rekening te houden met de verwachte groei in zake de huisvesting.

- Daarna sturen wij elke maand een update van het aantal leerlingen en verzoeken wij de gemeente om tijdig voor passende huisvesting te zorgen.
- April 2014 is er nog geen pand en worden er vragen gesteld door de politiek aan de gemeenteraad.
- Wij gaan zelf op zoek en zien een mogelijkheid om voor een jaar van een BSO ruimte gebruik te maken; gemeente gaat akkoord.
- Per augustus 2015 is er een school in Driel die de deuren sluit en hun pand komt beschikbaar. Het pand is totaal 935 m² maar omdat een deel verhuurd wordt aan een kinderopvang heeft de school slechts 638 m² ter beschikking. Dit is voldoende voor minder dan 100 leerlingen. Ons leerlingaantal in aug 2016 is 152.
- De gemeente heeft geen onderhoudsplan voor het pand dus het pand wordt nog niet officieel aan het schoolbestuur overgedragen. Onze school kan wel gebruik maken van het pand.
- Er zijn regelmatig gesprekken over uitbreiden van de huisvesting door o.a. de huur op te zeggen met de kinderopvang in het pand. Gemeente zegt keer op keer dit niet te willen doen maar biedt ook geen alternatief.

- In mei 2016 is er nog steeds geen oplossing en schakelt de school juridische hulp in. We staan in ons recht maar om dat te krijgen gaat er zoveel tijd overheen dat geadviseerd wordt om toch nog in overleg te gaan.
- We schakelen een externe persoon in om dit van ons over te nemen omdat de materie te ingewikkeld wordt.
- Er is wekelijks overleg tussen deze adviseur en de gemeente wat zeer moeizaam verloopt.
- Juni 2016 melden wij bij de inspectie dat we ons zorgen maken over de situatie m.b.t. de huisvesting en veiligheid en doen een verzoek aan de inspectie om de gemeente aan te spreken op hun verantwoordelijkheid. Inspectie geeft aan niks met de melding te doen maar registreert deze melding wel als 'eerste melding over onveilige situatie'
- In oktober 2016 zitten we met 200 leerlingen in vier lokalen.
- We huren extra gymzaal uren om uit te wijken met groepen.
- We adviseren ouders van vier en vijf jarigen om binnen de leerplichtwet kinderen af en toe thuis te houden.
- We regelen in november een mogelijkheid om met een groep tijdelijk uit te wijken naar een lege supermarkt om de hoek.
- Om tot voldoende onderwijsruimte te komen moet er buiten het bebouwbare vlak gebouwd worden dus maken wij een plan om een green magic home neer te zetten en op deze manier toestemming te krijgen van de stedenbouwkundige. Dit plan wordt goed opgepakt door de gemeente en op dit moment is de vergunning om over te gaan tot bouw bijna rond.
- Pas in maart 2017 krijgen we normale noodhuisvesting wat geschikt is voor onderwijs op het terrein van de school en merken we dat de rust langzaam terugkeert. Het kwaad is echter al geschied en er liggen meldingen van ouders bij de inspectie.
- We laten een nieuw onderhoudsrapport maken: wegwerken van achterstallig onderhoud op het huidige gebouw blijkt ruim 4 ton te kosten.
- Gemeente zegt voor de zomer van 2017 bijna 6 ton toe voor uitbreidingen.
- Gemeente zegt huur met de kinderopvang op; per aug 2018 krijgen we die ruimtes erbij.
- We hebben de stichtingsnorm gehaald en laten ons leerlingaantal substantieel dalen voor het schooljaar 2017-2018. Samen met de noodhuisvesting blijkt dit erg effectief te zijn omdat de rust in de school sinds de start van schooljaar 2017-2018 aanmerkelijk is verbeterd. Tijdens het bezoeken van de inspectie was de noodhuisvesting recent opgeleverd en het effect daarvan nog niet zo merkbaar. Onze inspanningen om te komen tot een werkbare situatie zijn wel effectief geweest.

Wij hebben meer dan voldoende aandacht besteed aan zorgdragen voor een geschikte omgeving. We hebben er zelfs meer aandacht aan besteed dan nodig zou moeten zijn. De situatie is buiten onze schuld om zo ontstaan en er zijn andere verantwoordelijke partijen aan te wijzen dan de school. Om die reden deel ik de opvatting van de inspectie dat de inspanningen niet effectief zijn geweest, niet.

1) De inspectie schrijft in haar rapport:

De Vallei heeft onvoldoende zicht op de kwaliteit van alle onderdelen van het schoolklimaat en zij stuurt niet gericht op de verbetering hiervan. Daarnaast constateren wij dat er ernstige tekortkomingen zijn in de kwaliteitszorg en de voorwaarden daartoe. De school heeft niet aan minimale voorwaarden op het gebied van het schoolklimaat voldaan. Ten eerste hanteert de school geen gestandaardiseerd instrument om het welbevinden en de veiligheid van leerlingen jaarlijks te peilen en daarvan een representatief beeld te geven. Ten tweede heeft de school onvoldoende toezicht uitgeoefend op de handhaving van een voor alle leerlingen veilig schoolklimaat. Er zijn leerlingen die zich daardoor in het afgelopen jaar onveilig hebben gevoeld. Dit heeft onder meer geleid tot een aantal 'thuiszittende' leerlingen. Ten derde is het veiligheidsbeleid onvoldoende systematisch en effectief toegepast.

Wij weerleggen deze conclusie op basis van het volgende:

- Wij zijn in 2016 bezocht en beoordeeld door de inspectie en scoorden op alle onderdelen van onze kwaliteitszorg een goed. In 2017 hanteerden wij dezelfde instrumenten en beoordeelt de inspectie dit als onvoldoende.
- Inspectie stelt dat wij geen gestandaardiseerd instrument hanteren voor het meten van de welbevinden en veiligheid hanteren. Wij hebben deze veiligheid wel gemeten middels een eigengemaakte enquête.
- Om te komen tot een goedgekeurd instrument gaan we werken met Scholen met succes. De Sociale Veiligheidslijst leerlingen werd afgenomen op 10 oktober 2017 onder alle leerlingen van tien jaar en ouder. Dit besluit is genomen door de leerlingen in de schoolvergadering van 4-9-2017. Inmiddels is de uitslag binnen en we scoren niet veiliger of onveiliger dan gemiddeld. Op sommige onderdelen beoordelen onze leerlingen onze school als iets veiliger en sommige onderdelen komen als iets onveiliger dan gemiddeld uit de enquête.
- Inspectie stelt dat de leerlingen zich onveilig hebben gevoeld door onvoldoende toezicht of onvoldoende aansturing van onze kant. Dit is een niet bewezen stelling. Wij stellen dat sommige leerlingen zich onveilig hebben gevoeld door onvoldoende huisvesting en de drukte die daar het gevolg van was. De acties die wij gedaan hebben voor het vergroten van de veiligheid en een veilig klimaat zijn als volgt:
  - Leerlingen maken gezamenlijk de afspraken die we hanteren in de school m.b.t. een veilig klimaat in de schoolvergadering.
  - Leerlingen die zich niet aan de afspraken houden worden opgeroepen in de onderzoekskring om problemen op te lossen/ uit te praten.
  - Zowel afspraken uit de schoolvergadering als onderzoeksvragen worden geregistreerd in een speciaal daarvoor ontworpen programma zodat ten alle tijden informatie opgevraagd kan worden.
  - Inspectie heeft deze programma's tijdens het bezoek aan onze school nauwelijks bekeken en baseert de uitspraak op een voorbeeld uitdraai die wij hebben gestuurd (zie pag 8) omdat het gehele document niet toegestuurd kan worden. Het document is wel op school inzichtelijk. Inspectie stelt zelf al dat zij zich baseren op een vermoeden (bovenaan pag 9) Er is door de inspectie onvoldoende onderzoek gedaan. Op 7 september heeft de inspectie dit

onderdeel echter wel ingezien en werd dit onderdeel in het verslag van die dag als voldoende beoordeeld.

- Er is een rooster waarin ingeroosterd staat wie er waar toezicht houdt en wie er waar welke lessen verzorgt. Toezicht is hiermee wel degelijk geregeld.
- Leerlingen die zich onveilig voelen op school konden heel 2016-2017 terecht bij de dragers van de Vallei; dit is een opstartkring in de ochtend waarin een bedding gelegd wordt voor de dag en waarin je veilig kan praten met elkaar en een begeleider over je gevoel en dingen die je bezighouden
- Wekelijks zijn er rots en water lessen waarin leerlingen meer fysiek aan de gang gaan met stevig staan en veilig voelen
- We hebben een teamlid aangenomen met als functie: procesbewaker sociale veiligheid. Zij heeft korte enquêtes gedaan met de kinderen m.b.t. hun veiligheidsbeleving, zij signaleert het als er groepen zijn die zich onveilig gedragen en gaat daar mee aan de slag. Ze houdt individuele gesprekken met leerlingen die dat nodig hebben. Ze is drie dagen per week op de werkvloer aanwezig.
- We hebben een extra ondersteuningsgroep ingericht voor de jongste kinderen. Twee teamleden begeleiden deze groep in hun veiligheidsbeleving.
- Dagelijks wordt voorafgaand aan de dag een voorbespreking gehouden met het team waarbij onder andere belangrijke situaties uit de onderzoekskring gemeld worden. Ieder teamlid is die dag daardoor extra alert op kinderen die dat nodig hebben.
- Dagelijks beschrijven teamleden leerling situaties in een online communicatieportaal voor het team. Zo is het hele team op de hoogte van wat er speelt in de school en kan daar adequaat op inspelen gedurende de dag.
- Gedurende de dag communiceert het team via een groepsapp. Als er zich iets voordoet is iedereen meteen op de hoogte.
- Er is een sociaal veiligheidsplan opgesteld.
- We hebben het hek rondom het schoolplein verhoogd en gerepareerd (onderdeel van huisvestingstekortkomingen)
- Naast de acties die wij ondernemen en de systemen die wij hanteren voor de veiligheid is er ook veel gedaan om de transitie van de hele organisatie van een kleine naar grotere school te bewerkstelligen:
  - Er is een externe persoon die het team ondersteunt in deze fase. Zij werkt veel met bedrijven die groeien en helpt hen om de transitie te maken naar een grotere organisatie. Zij begeleid teamvergaderingen en legt fases uit waar organisaties mee te maken krijgen in tijden van groei.
  - Vanuit dit traject is er een groeidocument opgesteld waarin de knelpunten en uitdagingen beschreven staan en daaruit is een mijlpalenplanning voortgekomen met duidelijk beschreven acties, verantwoordelijke persoon en datum waarop het klaar moet zijn.
  - Inspectie stelt dat er geen data genoemd worden in deze planning maar dit is simpelweg onwaar; Hieruit blijkt dat de inspectie dit punt onvoldoende heeft waargenomen.

- Er zijn meerdere nieuwe teamleden aangenomen. Zij worden wel degelijk begeleid om de school binnen te komen. Ze sluiten aan bij meerdere teamleden bij o.a. oudergesprekken en coachgesprekken zodat ze niet door 1 iemand begeleiding krijgen maar door verschillende mensen. Bovendien werken wij met het hele team op de hele school en zit een leerkracht niet in zijn eentje in een klas. Hierdoor werken teamleden veel meer samen.
- Er zijn leren van elkaar kringen waarbij teamleden elkaar situaties geven die ze als lastig ervaren en krijgen dan collegiale consulten en soms ook kritiek en feedback op hun handelen.

2) Inspectie schrijft:

Bovendien heeft geen evaluatie van de effectiviteit van het veiligheidsbeleid plaatsgevonden (artikel 4c, artikel 10 en artikel 12, tweede en vierde lid, WPO).

Wij evalueren elk jaar het schooljaar, inclusief het veiligheidsbeleid. Dit doen wij tijdens een jaarlijkse team tweedaagse. De resultaten staan beschreven in ons jaarwerkplan alsmede de plannen voor het jaar daarna. Deze wordt altijd voor de zomervakantie gemaakt en na de zomervakantie vastgesteld. Ten tijde dat de inspectie bij ons op school kwam controleren had de evaluatie van 2016-2017 nog niet plaatsgevonden omdat de teamdagen gepland waren op een later tijdstip dan dat de inspectie bij ons op school was. De evaluatie van het jaar ervoor was er natuurlijk al wel en dit was ook in bezit van de inspectie. Dit lijkt ons daarom geen reden voor een onvoldoende.

Naar aanleiding van de onrust en klachten is er vanaf december gewerkt aan een vernieuwd veiligheidsplan. Dit plan is eind van het schooljaar vastgesteld. Dan is het effect daarvan niet meteen te evalueren.

Naast het jaarwerkplan evalueren wij ook middels het jaarverslag wat ook altijd eind van het jaar pas klaar is.

3) inspectie schrijft

Als gevolg van de onrust of incidenten zijn in een bepaalde periode met regelmaat leerlingen voor korte of langere tijd door ouders thuisgehouden. Naast ouders die de school het volle vertrouwen blijven geven, hebben andere ouders daardoor het vertrouwen in de school verloren en hebben zij ook hun kinderen op een andere school ingeschreven. Daarnaast zijn er zes leerlingen door de ouders thuis gehouden die in het schooljaar 2016-2017 op De Vallei ingeschreven waren. Dit vinden wij een ernstige situatie, waarvan de leerplichtambtenaar op de hoogte is.

Er zijn enkele ouders geweest die zeer ontevreden waren. Zij hebben andere ouders benaderd met deze ontevredenheid en zelfs ouders benaderd die allang niet meer op onze school zaten om te vragen of ze alsnog achteraf klachten wilden indienen. Ouders die oorspronkelijk voor een kleine school gekozen hadden waren teleurgesteld dat de school zo groot geworden was. Zij zijn zelf een particuliere school gestart en wensen daar maximaal 40 leerlingen toe te laten. Als particuliere school kan dat, voor ons is dat geen optie.

Het thuishouden van de leerlingen had niet altijd met de situatie op school te maken, maar ook met de situatie van de ouders zelf.

Voordat deze ontevreden ouders klachten gingen indienen zijn er talloze gesprekken met hen geweest. Deze zijn in tegenstelling tot wat de inspectie beweert ook vastgelegd. De situatie is, nu deze ouders weg zijn, een

stuk rustiger geworden. Een oordeel over onze school vellen op basis van de verhalen van deze ouders vinden wij niet acceptabel. Wij krijgen geen inzicht krijgen in de klachten en kunnen daar dus niet ons verhaal tegenover stellen. Momenteel hebben wij 1 thuiszittende leerling die ernstig ziek is en 1 thuiszittende leerling met gedragsproblemen. We zijn in goed overleg met de ouders en hulpverlenende instanties zijn betrokken.

4) Inspectie schrijft

Zo kunnen leerlingen zich overal in het gebouw of op het plein bewegen en elkaar tegenkomen. Het toezicht op deze situaties is echter zeer beperkt. In enkele gevallen zijn (soms nog jonge) leerlingen zonder begeleiding buiten de schoolterreinen aangetroffen of hebben leerlingen van de school begrafenisplechtigheden in het aangrenzende kerkhof verstoord. Vanuit meerdere bronnen komt het beeld naar voren dat leerlingen elkaar niet altijd respectvol behandelen. Op deze omgangsvormen is door het team onvoldoende toezicht gehouden.

Ja, het klopt dat leerlingen vrij zijn om zich door het hele gebouw en plein te bewegen. Er is altijd toezicht in verschillende delen van het gebouw en ook altijd buiten middels een rooster. Er is niet altijd toezicht in elke ruimte. Kinderen kunnen ook spelen zonder toezicht. Ouders weten dit voordat ze kiezen voor onze school. Wij hebben een uitgebreid aannamebeleid waarbij wij niet schromen om dergelijke dingen te noemen. Ouders kiezen daar bewust voor! In de wet staat dat scholen het recht hebben om het onderwijsconcept te kiezen wat bij hen past en dat ouders het recht hebben om te kiezen voor de school wat bij hen past. Wij kiezen als school voor democratisch onderwijs en dat hoeft niet goed en passend te zijn voor iedereen. We willen graag een breder onderwijs aanbod in Nederland bewerkstellingen voor ouders om uit te kiezen. Onze visie is uitgebreid beschreven in schoolplan, schoolgids en op de website. Ouders zijn zelf verantwoordelijk voor hun eigen keuze en ook vrij om te gaan als ze het liever anders hadden gewild. Dat betekent niet dat wij het niet goed doen want voor de meerderheid van de ouders zijn wij juist de enige passende school voor hun kinderen.

Dat de begrafenisplechtigheid is verstoord is 1 keer gebeurd omdat er nog geen goede communicatie was tussen de kerk en de school. Hier hebben wij nu afspraken over gemaakt. Dit verloopt al maanden zonder problemen.

Het is voorgekomen dat jonge kinderen zich buiten het schoolterrein bevonden. Dat vonden wij ook een ernstige zaak en daarom hebben we het hek verhoogd en gerepareerd. Mogelijk moeten we toe naar een andere soort omheining om de school maar zoals al eerder aangegeven: het pand is officieel nog steeds niet overgedragen. Wel hebben we surveillerende ouders op het plein gezet na het incident en bij ophalen en wegbrengen meer toezicht gezet bij het hek. Daarnaast doen we de zijhekken op slot overdag omdat er weinig zicht is op die hoek sinds het noodgebouw er staat (maart 2017). Kortom we nemen wel degelijk acties en verantwoordelijkheid als er iets gebeurt. De onvoldoende hier is m.i. onterecht.

Acties na het bezoek waar dit rapport op gebaseerd is:

- Jaarwerkplan 2017-2018 afgerond.
- Jaarverslag 2016 afgerond.
- Evaluatie van het schooljaar gedaan met het hele team tijdens de teamdagen.
- Goedgekeurde sociale veiligheidsmeting gedaan, uitslag geanalyseerd en actiepunten geformuleerd.
- Actiepunten geformuleerd voor nieuwe verbeteringen m.b.t. sociale veiligheid.
- Enquête gehouden onder leerlingen m.b.t. inrichting van de ruimtes in relatie tot veilig voelen en rust en stilte plekken.
- Deze enquête geanalyseerd en actiepunten daaruit geformuleerd.
- De actiepunten in gang gezet m.b.t. uitvoering.
- Follow-up toegevoegd als verantwoordelijkheid bij de onderzoekskring.
- Leerlingaantal teruggebracht.
- Huisvesting en inrichting geëvalueerd tijdens de teamdag.
- Functioneren van jonge kind groepen geëvalueerd en hier actiepunten op gezet voor verbetering.

Conclusie van het bestuur

We hebben een zwaar jaar achter de rug als gevolg van omstandigheden die de school niet te verwijten zijn. De school heeft alles gedaan om tot een werkbare situatie te komen. Natuurlijk zijn er daarnaast ook altijd dingen te verbeteren en hier zijn wij uiteraard voortdurend mee bezig. Het oordeel van de inspectie die zij neerlegt in dit rapport vinden wij veel te negatief. We willen alle lezers van dit rapport graag uitnodigen om ook het zeer positieve inspectierapport van 2016 te lezen. In januari vindt er weer een inspectieonderzoek plaats op onze school. We hopen en vertrouwen er op dat dit onderzoek zal worden afgesloten met het realistische oordeel dat, hoewel er altijd verbeterpunten zijn onze school in de basis voldoende kwaliteit biedt.